

RAPORT O STANIE GMINY CHOROSZCZ ZA ROK 2020

Choroszcz 2021

Spis treści

Słowo wstępne	3
I. Mieszkańcy	3
II. Realizacja polityk, programów i strategii.....	3
III. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Choroszczy	11
IV. Dotacje udzielone z budżetu Gminy Choroszcz w 2020 roku	12
V. Utrzymanie systemu oświaty w Gminie Choroszcz w 2020 roku	13
VI. Realizacja Budżetu Obywatelskiego	13
VII. Realizacja Funduszu Sołectkiego	15
VIII. Gospodarka odpadami	17
IX. Ochotnicze Straże Pożarne	19
Zakończenie	20

Słowo wstępne

Obowiązek sporządzenia dokumentu pn. *Raport o stanie gminy* wynika z art. 1 pkt 11 ustawy z dn. 16 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 130). Przepisem tym, w ustawie o samorządzie gminnym, dodano art. 28aa, zgodnie z którym Burmistrz Choroszczy zobowiązany jest co roku – do dnia 31 maja – przedstawiać Radzie Miejskiej w Choroszczy *Raport o stanie Gminy Choroszcz*.

I. Mieszkańcy

Na terenie gminy Choroszcz, na dzień 31.12.2020 roku zameldowanych było 15 424 mieszkańców, w tym w mieście Choroszcz: 5 743 osoby.

W roku 2020 w gminie Choroszcz odnotowano 144 urodzeń (-10%) i 188 zgonów (+20%). Pomimo ujemnego przyrostu naturalnego, ogólna liczba mieszkańców gminy w roku 2020, w wyniku migracji zewnętrznych, wzrosła o 232 osoby.

II. Realizacja polityk, programów i strategii

W roku 2020 Gmina Choroszcz uczestniczyła w realizacji oraz realizowała niżej wymienione strategie i programy:

1. *Zintegrowana Strategia Rozwoju Gminy Choroszcz na lata 2016-2025*

Strategia została przyjęta Uchwałą Nr XX/202/2016 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 10 listopada 2016 r. Dokument, identyfikujący wewnętrzne potencjały oraz rekomendujący szanse rozwojowe Gminy Choroszcz, powstał na podstawie doświadczenia władz gminy i lokalnych liderów, a także wiedzy zespołu ekspertów specjalizujących się w zakresie rozwoju lokalnego. Szczegółowa część diagnostyczna *Strategii* oparta została na analizie ogólnodostępnych danych źródłowych, w tym Głównego Urzędu Statystycznego, statystyk i opracowań publicznych, jak też materiałów i opracowań przekazanych przez Urząd Miejski w Choroszczy oraz jednostki organizacyjne Gminy Choroszcz. Uzupełnieniem diagnozy były wyniki prac uczestników warsztatów zorganizowanych w okresie listopad 2015 r. – styczeń 2016 r., w których brało udział kilkudziesięciu przedstawicieli gminnych jednostek organizacyjnych i organizacji pozarządowych z terenu gminy Choroszcz.

W *Strategii* została sformułowana wizja i misja rozwoju gminy Choroszcz do roku 2025, a także cele strategiczne, będące ich konkretyzacją. Każdy z celów strategicznych znalazł swoje uszczegółowienie w celach operacyjnych. Równoległe z opracowaniem części strategicznej, przeprowadzono analizę możliwości budżetowych samorządu pod kątem realizacji przyjętych zadań. Przygotowano także listę zadań inwestycyjnych, pozwalających osiągnąć założone cele rozwojowe.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gminy Choroszcz na lata 2016-2025 powstała mając na względzie zwiększenie efektywności wydatkowania środków zewnętrznych i osiągnięcia priorytetów rozwojowych, zidentyfikowanych na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, które obejmują: rozwój inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu, zapewniający wysoką spójność społeczną i terytorialną oraz wysoki poziom zatrudnienia. *Strategia* określa najważniejsze działania, które należy zrealizować, aby poprawić warunki życia mieszkańców gminy Choroszcz i zapewnić gminie trwały wzrost.

Strategia dostępna jest pod adresem:

www.choroszcz.pl/app/b/img/fm/1/2016/11/Uchwala.XX.2016.strategia.gminy.pdf.

2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020

Okres realizacji *Strategii* to lata 2015-2020 i dotyczy obszaru funkcjonalnego obejmującego miasto Białystok oraz 9 gmin powiatu białostockiego, w tym gminę Choroszcz. Główne cele *Strategii* to atrakcyjność inwestycyjna, kompetencje do pracy, dostępność do kultury, aktywna integracja społeczna, gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska oraz dostępność komunikacyjna.

W ramach *Strategii ZIT BOF* Gmina Choroszcz realizuje m in.:

Projekty finansowane w ramach ZIT BOF:

- projekt pn.: „Dobry start – edukacja przedszkolna w Gminie Choroszcz”. Wartość projektu to 927 450,00 zł, wartość dofinansowania – 788 175,00 zł. W 2020 roku realizowano część projektu finansowaną z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt zakłada rozszerzenie oferty wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne i wyrównujące zdiagnozowane deficyty u dzieci.

Gmina Choroszcz realizowała również oraz szereg projektów finansowanych spoza ZIT, np.

- projekt pn.: „Budowa bulwarów choroszczańskich” – polegający na zagospodarowaniu zdewastowanego obszaru w centrum miasta, wykonaniu infrastruktury na rzecz usług użyteczności publicznej – pierwszej w regionie tężni solankowej, skate parku, siłowni zewnętrznej i bezpiecznego palcu zabaw dla dzieci;
- projekt pn.: „Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji grawitacyjnej, przepompowni ścieków i kanalizacji sanitarnej tłocznej w m. Porosty i Łyski na terenie Gminy Choroszcz”;
- projekt pn.: „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej Nr 106295B – ulica Zastawie II w Choroszczy wraz z rozbudową i przebudową infrastruktury technicznej”;
- projekt pn.: „Rozbudowa drogi gminnej – ul. 3 Maja wraz z przebudową dróg gminnych: ul. Chabrowej, ul. Konwaliowej z sięgaczami i ul. Rumiankowej w Choroszczy”;
- projekt pn.: „Rozbudowa drogi gminnej Nr 106283B – ul. Piłsudskiego wraz z budową mostu na rzece Horodnianka w Choroszczy” – jego realizacja i ostateczne zakończenie potrwa do 21.10.2021 roku.

Raporty z realizacji *Strategii* są dostępne pod adresem: <http://bof.org.pl/pl/zit/strategia>.

3. Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia N.A.R.E.W. – Narwiańska Akcja Rozwoju Ekonomicznego Wsi 2014-2020

Strategia jest realizowana od 2015 roku i dotyczy obszaru obejmującego głównie gminy wchodzące w skład Narwiańskiego Parku Narodowego. Gminy te tworzą Lokalną Grupę Działania, tzw. LGD N.A.R.E.W. Główne cele *Strategii* to promowanie obszaru LGD N.A.R.E.W., w tym produktów i usług, rozwijanie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarze LGD N.A.R.E.W., wsparcie rozwoju turystyki, aktywności lokalnej społeczności czy wsparcie edukacji dzieci w małych szkołach na terenie LGD N.A.R.E.W.

W ramach *Strategii* Gmina Choroszcz zrealizowała lub jest w trakcie realizacji m in.:

- projekt pn.: „Nowe metody nauczania w Szkole Podstawowej w Złotorii – szansą na lepszy start” nr WND-RPPD.09.01.00-20-0328/19, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej IX. Rozwój Lokalny, Działanie 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału

społecznego. Okres realizacji to: 03.02.2020-31.12.2021. Wartość dofinansowania UE – 238 655,80 zł.

4. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Choroszcz na lata 2017-2023

Program został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Choroszczy Nr XXXII/304/2017 z dnia 13 grudnia 2017 r., zmieniony uchwałą Nr XXXIV/324/2018 z dnia 5 marca 2018 r. W ramach *Programu*, w roku 2020 sfinalizowano inwestycję pn. „Rewitalizacja wraz z przebudową i wykonaniem utwardzenia terenu na Placu Brodowicza w Choroszczy” (dofinansowanie z Unii Europejskiej, pozyskane w ramach RPO WP na lata 2014-2020, wyniosło 1 295 000 zł oraz pochodziło z Budżetu Państwa w wysokości: 185 000 zł). W 2020 roku w ramach *Programu* zrealizowano również inwestycję pn. „Budowa bulwarów choroszczańskich”, której realizacja odbyła się w ramach RPO WP 2014-2020; ze środków UE otrzymano 1 520 435,53 zł, zaś z Budżetu Państwa: 217 205,08 zł.

5. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Choroszcz na lata 2021-2028

W dniu 22 grudnia 2020 r. Rada Miejska w Choroszczy podjęła uchwałę Nr XIX/206/2020 w sprawie uchwalenia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Choroszcz w latach 2021-2028. W związku z tym straciła moc uchwała Nr XIX/187/2016 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 30 września 2016 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Choroszcz w latach 2017-2021 oraz uchwała Nr XVI/180/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Choroszcz w latach 2017-2021.

W 2020 roku w Gminie Choroszcz, zgodnie z *Programem* istniała możliwość nabycia lokali przeznaczonych do sprzedaży przez najemców. W pozostałym zakresie, zasób mieszkaniowy Gminy Choroszcz w 2020 roku nie uległ zmianie w stosunku do roku 2019.

6. Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i plan usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Choroszcz na lata 2007-2032

Plan został przyjęty Uchwałą Nr XII/98/07 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 28 grudnia 2007 r. W 2020 roku, w ramach *Programu*, cztery podmioty uzyskały

dofinansowanie na łączną kwotę 3512,16 zł; wielkość dofinansowania zaoferowanego przez Gminę Choroszcz w 2020 roku wyniosła 1 756,08 zł. W wyniku *Programu* z gospodarstw z terenu gminy Choroszcz usunięto 8,13 Mg azbestu. Dodatkowo, Gmina Choroszcz na usunięcie wyrobów azbestowych uzyskała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku. W wyniku otrzymanej dotacji w kwocie 9 772,00 zł, wkładu własnego mieszkańców gminy na poziomie 8 557,66 zł oraz wsparcia Gminy Choroszcz w wysokości 4 761,86 zł, przeprowadzono odbiór i utylizację azbestu w ilości 62,41 Mg z 27 nieruchomości położonych na terenie Gminy Choroszcz.

7. Program dofinansowania kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków

Program został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/243/2017 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 31 marca 2017 r. W roku 2020, w ramach programu, do Gminy Choroszcz wpłynęły tylko dwa wnioski. Niestety, ze względu na niespełnianie przez wnioskujących wymagań formalnych złożonych aplikacji, w 2020 roku nikt nie uzyskał dofinansowania na realizację instalacji przydomowej oczyszczalni ścieków.

8. Program ochrony zasobów wodnych

Program został przyjęty Uchwałą Nr XIV/152/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 9 kwietnia 2020 r. Była to nowa inicjatywa Gminy Choroszcz oferująca wsparcie mieszkańcom w zakresie budowy systemów pozwalających na retencję wody – zatrzymywanie i wykorzystywanie wód opadowych. W ramach *Programu* w roku 2020 złożono łącznie 49 wniosków o dofinansowanie, z czego 10 odrzucono ze względu na niespełnienie wymagań formalnych. W 2020 roku łącznie dofinansowano 19 podmiotów (osoby fizyczne) z gminy Choroszcz, wydatkując na ten cel kwotę 36 006,64 zł (z ogólnej puli 78 000,00 zł przeznaczonych w budżecie na ten cel).

9. Program w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Choroszcz na zadania służące ochronie powietrza

Program został przyjęty Uchwałą Nr XIII/138/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 13 lutego 2020 r. oraz zmieniającą Uchwałą Nr XV/168/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 10 czerwca 2020 r. W roku 2020 w Gminie Choroszcz udzielono dotacji celowej na trwałą likwidację pieców/kotłów węglowych niespełniających wymagań wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dn. 28 kwietnia

2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, 30 podmiotom w łącznej kwocie: 89 298,78 zł.

10. Program współpracy Gminy Choroszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok

Program został przyjęty Uchwałą nr XIX/214/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 22 grudnia 2020 r. Na mocy *Programu* przyznano następujące wsparcie podmiotom pozarządowym funkcjonującym na terenie gminy Choroszcz:

- w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - Oddziałowi Okręgowemu w Białymstoku Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
 - Fundacji Via Musica,
 - Stowarzyszeniu „Chcę Życ”
 - na łączną kwotę: 18 037,41 zł;

- w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:
 - Miejsko-Gminnemu Klubowi Sportowemu „Narew Choroszcz”,
 - Stowarzyszeniu „Lambada Choroszcz”,
 - w łącznej wysokości: 110 000,00 zł;

- w zakresie kultury fizycznej:
 - Stowarzyszeniu Pamięć i Tożsamość SKAŁA,
 - Stowarzyszeniu Ludowy Zespół Sportowy „Korona” Choroszcz,
 - na łączną kwotę: 7 550 zł;

- w zakresie turystyki i krajoznawstwa:
 - Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu, Regionalnemu Oddziałowi w Białymstoku – w wysokości: 2 500,00 zł.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji *Programu współpracy Gminy Choroszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2020 rok* zostanie przedstawione Radzie i mieszkańcom odrębnie.

11. Program polityki zdrowotnej „GRYPOODPORNİ 65+”

Program został przyjęty Uchwałą Nr XIV/160/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 9 kwietnia 2020 r. Adresatami programu GRYPOODPORNİ 65+ były osoby po 65. roku życia, zamieszkujące gminę Choroszcz. Szczepienia, oferowane mieszkańcom bezpłatnie, były wykonywane w drugiej połowie 2019 roku i objęły 300 osób. Na realizację Programu w 2020 roku wydatkowano kwotę: 15 000,00 zł.

12. Program Profilaktyczny „Zdrowy rozwój – dobry start”

Program był realizowany przez Powiat Białostocki w oparciu o pomoc finansową Gminy Choroszcz. W okresie 02.09.-30.11.2020 r. zostały przeprowadzone przesiewowe badania słuchu, wzroku oraz wad postawy ciała uczniów klas I szkół podstawowych w Choroszczy i w Złotorii. Ogółem przebadano 127 dzieci. Na realizację Programu w 2020 roku wydatkowano kwotę: 7 947,94 zł.

W wyniku realizacji programu, Gmina Choroszcz i Burmistrz Choroszczy otrzymał ogólnopolskie wyróżnienie „Nowego lidera w zakresie profilaktyki grypy”.

13. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Choroszcz na lata 2018-2025

Strategia została przyjęta do realizacji Uchwałą Nr XXXIV/337/2018 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 5 marca 2018 r. Zgodnie z założeniami Strategii, wsparciem zostały objęte rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze, osoby starsze oraz niepełnosprawne – poprzez organizację usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania tychże osób. W tym celu podejmowano działania profilaktyczne ukierunkowane na poprawę stanu zdrowia mieszkańców Gminy Choroszcz, a także czynności w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci i młodzieży.

Sprawozdanie z realizacji Strategii dostępne jest pod adresem:
<https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/prawne-podstawy-dzialania/sprawozdania/za-rok-2020.html>.

14. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Choroszczy na lata 2019-2021

Program został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr III/28/2018 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 21 grudnia 2018 r. Gmina Choroszcz tworzy i rozwija system opieki nad dzieckiem poprzez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcie asystenta rodziny. W 2020 roku asystent rodziny wsparciem objął 9 rodzin z terenu gminy Choroszcz.

Sprawozdanie z realizacji *Programu* dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/prawne-podstawy-dzialania/sprawozdania/za-rok-2020.html>.

15. *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020*

Program został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXIV/246/2017 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 31 marca 2017 r. W ramach *Programu* na terenie gminy Choroszcz działa grupa specjalistów wywodzących się z różnorodnych instytucji, łączących wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z działalności tychże instytucji, podejmujące współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy. W celu identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie oraz udzielenia stosownego oparcia, na terenie gminy Choroszcz powołano 41 grup roboczych, które w 2020 roku odbyły 76 spotkań; odbyły się także 3 posiedzenia członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Sprawozdanie z realizacji *Programu* dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/prawne-podstawy-dzialania/sprawozdania/za-rok-2020.html>.

16. *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na terenie Gminy Choroszcz na rok 2020*

Program został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XII/129/2019 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 20 grudnia 2019 r. Celem *Programu* było zapobieganie powstawaniu zachowań patologicznych związanych z uzależnieniami – poprzez działania skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych, mające na celu wzmoczoną edukację, kreowanie świadomości społecznej oraz promowanie pozytywnego postrzegania postaw trzeźwościowych i prozdrowotnych. W roku 2020 na terenie gminy Choroszcz na działania profilaktyczne wydatkowano kwotę 56 994,92 zł – pochodzącą z budżetu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, oraz 228 744,19 zł – pochodzącą z budżetu Gminy Choroszcz.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji *Programu* w roku 2020 dostępne jest pod adresem: <https://bip.choroszcz.pl/jednostki-organizacyjne--szkoly-przedszkole--zos-osp--m-g-ops-/miejsko---gminny-osrodek-pomocy-spoecznej-w--choroszczy/prawne-podstawy-dzialania/sprawozdania/za-rok-2020.html>.

17. Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Gminy Choroszcz z tytułu opłat za odbiór segregowanych odpadów komunalnych

Program został przyjęty Uchwałą Nr XIII/142/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 13 lutego 2020 r. W Gminie Choroszcz w 2020 roku, ze wsparcia (w postaci refundacji poniesionych kosztów) w obszarze wydatków związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów, skorzystały łącznie 152 podmioty. Przełożyło się to na łączną pomoc w wysokości 31 638,00 zł, przyznaną 137 gospodarstwom 1-osobowym i 15 gospodarstwom 2-osobowym z Gminy Choroszcz

III. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Choroszczy

W roku 2020 Rada Miejska w Choroszczy podjęła 84 uchwały. W ramach nadzoru, w trybie art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Wojewoda Podlaski stwierdził nieważność w całości 1 uchwały.

W ramach nadzoru, w trybie art. 11 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku stwierdziło nieważność 1 uchwały w części – w odniesieniu do poszczególnych zapisów, natomiast w przypadku 1 uchwały stwierdziło naruszenie prawa z wezwaniem do usunięcia wskazanego uchybienia.

Wszystkie, pozostające w obiegu prawnym, uchwały Rady Miejskiej w Choroszczy, zostały zrealizowane bądź są w trakcie realizacji.

IV. Dotacje udzielone z budżetu Gminy Choroszcz w 2020 roku

W 2020 roku Gmina Choroszcz udzieliła wsparcia finansowego w wysokości 1 754 157,50 zł szeregowi podmiotów, zarówno fizycznym – mieszkańcom Gminy Choroszcz, jak również osobom prawnym, w tym zwłaszcza Powiatowi Białostockiemu – w wysokości 1 303 096,00 zł na modernizację infrastruktury drogowej. Szczegółowy zakres oraz wysokość udzielonej pomocy finansowej przedstawia tabela poniżej:

Dotacje udzielone z budżetu Gminy Choroszcz w 2020 roku		
Nazwa podmiotu otrzymującego dotację	Wysokość wsparcia	Zakres
Osoby fizyczne/mieszkańcy Gminy Choroszcz	36 006,64 zł	<i>Dotacja do montażu zbiorników na wodę deszczową:</i> dofinansowano 19 podmiotów (osoby fizyczne) w zakresie budowy systemu zbierania wód opadowych o poj. nie mniejszej niż 2 m ³ i ich zagospodarowania oraz 1 osobę fizyczną w zakresie remontu i rozbudowy istniejącego systemu zbierania wód opadowych
Osoby fizyczne/mieszkańcy Gminy Choroszcz	1 756,08 zł	<i>Dotacja do usuwania wyrobów zawierających azbest:</i> dofinansowano 4 podmioty (osoby fizyczne) w zakresie usuwania wyrobów azbestowych
Osoby fizyczne/mieszkańcy Gminy Choroszcz	89 298,78 zł	<i>Dotacja do wymiany pieców/kotłów węglowych niespełniających norm i zastąpienie ich ogrzewaniem ekologicznym:</i> dofinansowano 30 podmiotów (osoby fizyczne) w zakresie trwałej likwidacji pieców/kotłów węglowych niespełniających wymagań wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dn. 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE
OSP w Klepaczach	324 000,00 zł	Dofinansowano zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Klepacze
Powiat Białostocki	1 303 096,00 zł	Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej nr 1537B – przejście przez miejscowość Izbiszczce
		Przebudowa z rozbudową drogi powiatowej nr 1538B Choroszcz (droga do Kościuk) – Kościuki w obrębie wsi Kościuki
		Dokumentacja na przebudowę drogi powiatowej nr 1535B tzw. Szosy Kruszewskiej
		Opracowanie dokumentacji projektowej na: Przebudowę drogi powiatowej nr 1549B na odcinku ul. Kolejowej w Klepaczach
RAZEM 1 754 157,50 zł		

V. Utrzymanie systemu oświaty w Gminie Choroszcz w 2020 roku

W roku 2020 wydatki na oświatę w Gminie Choroszcz, w tym na funkcjonowanie Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Choroszczy, Szkoły Podstawowej w Złotorii i Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kruszewie (w odniesieniu do tej placówki okresie styczeń – sierpień 2020), Przedszkola Samorządowego im. Jana Pawła II w Choroszczy osiągnęły poziom 17 598 104,95 zł.

Wydatki te z roku na rok są coraz wyższe, a szczegółowy ich wykaz w latach 2017-2020 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Wydatki na oświatę w Gminie Choroszcz	Dochody	Środki Gminy Choroszcz	Udział Gminy w wydatkach na oświatę [%]	Udział pozostałych źródeł [%]
2020	17 598 104,95 zł	7 871 739,38 zł	9 726 365,57 zł	55,27%	44,73%
2019	16 742 043,02 zł	8 282 633,71 zł	8 459 409,31 zł	50,53%	49,47%
2018	15 104 978,67 zł	6 388 828,27 zł	8 716 150,40 zł	57,70%	42,30%
2017	13 513 290,18 zł	6 236 231,12 zł	7 277 059,06 zł	53,85%	46,15%

Jak wynika z powyższego, Gmina Choroszcz z własnego budżetu zobligowana jest przeznaczać coraz więcej środków finansowych na dofinansowanie zadań oświatowych. W roku 2020 kwota dofinansowania wyniosła 9 726 365,57 zł, co stanowiło aż ponad 55% wydatków związanych z oświatą. Łączne wydatki finansowe na oświatę w Gminie Choroszcz w 2020 roku stanowiły ponad 21% całego budżetu gminy.

VI. Realizacja Budżetu Obywatelskiego

Podstawę prawną przeprowadzania konsultacji społecznych w ramach instrumentu jakim jest Budżet Obywatelski Miasta Choroszcz stanowiła Uchwała Nr VIII/70/2019 Rady Miejskiej w Choroszczy z dn. 26 czerwca 2019 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie miasta Choroszcz konsultacji społecznych w sprawie Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok.

Do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego w 2020 roku zgłoszono siedem projektów. Wszystkie projekty przeszły ocenę formalno-merytoryczną i zostały zakwalifikowane do konsultacji. W głosowaniu, które trwało od 3 września do 14 października 2019 r. wzięło udział 1766 mieszkańców miasta Choroszcz. Zaplanowana kwota wydatków na realizację Budżetu Obywatelskiego Miasta

Choroszcz na 2020 rok, wydzielona w budżecie Gminy, to 150 000,00 zł, przy czym wartość jednego projektu inwestycyjnego nie mogła być mniejsza niż 15 000,00 zł i większa niż 75 000,00 zł.

W wyniku głosowania, mieszkańcy wybrali do realizacji następujące projekty: „100 Drzew na 100-lecie Niepodległości Choroszczy” oraz „Dobrze funkcjonująca Ochotnicza Straż Pożarna w Choroszczy warunkiem bezpieczeństwa mieszkańców Choroszczy oraz jednostką wspierającą zaspokojenie ważnych potrzeb społeczności lokalnej”.

W ramach projektu pn.: „100 drzew na 100-lecie Niepodległości Choroszczy” założono zrealizowanie ekologiczno-patriotycznej akcji społecznej polegającej na posadzeniu 100 drzew w Choroszczy w celu upamiętnienia rocznicy odzyskania przez Choroszcz niepodległości. Z kolei w ramach projektu pn.: „Dobrze funkcjonująca Ochotnicza Straż Pożarna w Choroszczy warunkiem bezpieczeństwa mieszkańców Choroszczy oraz jednostką wspierającą zaspokojenie ważnych potrzeb społeczności lokalnej” zaplanowano montaż instalacji klimatyzacyjnej w sali świetlicowej obiektu straży, służącej do prowadzenia działalności statutowej OSP oraz zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie organizacji różnego rodzaju imprez okolicznościowych. Ponadto zaplanowano gruntowny remont wnętrza budynku garażowego strażnicy wraz z wymianą zniszczonej posadzki na trwałą – o dużej wytrzymałości tonażowej, umożliwiającą utrzymanie należytej czystości wraz z izolacją wodną i dociepleniem.

Z uwagi na wystąpienie w 2020 roku pandemii koronawirusa Sars-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19, w trakcie realizacji powyższych projektów wystąpiły nieoczekiwane problemy mające wpływ na zrealizowaniem zadań. Wobec powyższego, podjęto decyzję o zakończeniu rozpoczętych części projektów do końca 2020 roku oraz przeniesieniu pozostałych części do realizacji w roku 2021.

W 2020 roku, z uwagi na trwającą pandemię COVID-19, nie przeprowadzono także konsultacji społecznych w sprawie Budżetu Obywatelskiego Miasta Choroszcz na rok 2021.

VII. Realizacja Funduszu Sołeckiego

W 2020 roku, spośród 31 sołectw z terenu Gminy Choroszcz, 29 skorzystało ze wsparcia w ramach funduszu sołeckiego. Gmina Choroszcz w 2020 roku na rzecz społeczności lokalnych z terenu gminy Choroszcz, wydatkowała z budżetu kwotę 430 323,30 zł, w tym na wsparcie inwestycji kwotę: 256 174,68 zł. Szczegółową strukturę wydatków poszczególnych sołectw w 2020 roku w ramach funduszu sołeckiego w gminie Choroszcz przedstawia poniższa tabela:

lp.	Sołectwo	Opis poniesionych wydatków	Wykonanie
1.	Babino	uporządkowanie infrastruktury drogowej	
		razem	9 625,88
2.	Barszczewo	zakup i montaż siłowni zewnętrznej; wyposażenie i oświetlenie placu zabaw; zakup energii, paliwa; działania kulturalno-sportowe	
		razem	24 779,02
3.	Czaplino	montaż wiat przystankowych; znaków informacyjnych; adaptacja placu pod mini-boisko do piłki nożnej; placu pod koszem do piłki ręcznej; zakup energii elektrycznej; zakup paliwa do kosiarki sołeckiej	
		razem	11 063,51
4.	Dzikie	budowa placu zabaw i boisk sportowych	
		razem	17 044,30
5.	Gajowniki	budowa wiaty (kontynuacja)	
		razem	11 500,50
6.	Izbiszczce	poprawa nawierzchni dróg nieutwardzonych; zakup wyposażenia OSP; zakup i montaż lampy oświetleniowej; zakup paliwa do sołeckiej kosiarki (trzymanie placu zabaw); zakup energii elektrycznej; zakup wyposażenia dla piłkarzy sołectwa	
		razem	12 761,58
7.	Jeroniki	instalacja luster drogowych (2 szt.); naprawa nawierzchni drogi	
		razem	10 717,02
8.	Klepacze	modernizacja świetlicy (renowacja, zakup wyposażenia); zakup paliwa do kosiarki	
		razem	33 560,99
9.	Kolonja- Porosły	utwardzenie nawierzchni drogi	
		razem	15 498,22
10.	Konowały	utwardzenie terenu pod świetlicą wiejską; zakup energii elektrycznej; zakup paliwa do kosiarki (na rzecz utrzymania boiska i świetlicy)	
		razem	10 765,67
11.	Kościuki	zakup kruszywa do naprawy drogi w Kolonii Kościuki; zakup drewnochronu (odnowa urządzeń placu zabaw i altany)	
		razem	11 543,00
12.	Krupniki	utwardzenie drogi destruktem	
		razem	14 811,75
13.	Łyski	utrzymanie terenów zielonych wokół świetlicy i placu zabaw (zakup paliwa); wstawienie nowych drzwi do świetlicy; dokończenie budowy altany sołeckiej; utrzymanie boiska i terenu wokół świetlicy	
		razem	19 945,17
14.	Mińce	modernizacja świetlicy wiejskiej (kontynuacja)	
		razem	11 329,00

RAPORT o stanie Gminy Choroszcz za 2020 rok

15.	Ogrodniki	zakup infrastruktury rekreacyjnej (toaleta, osłona na piaskownice, tablica informacyjna, bramki do piłki nożnej); zakup drewna na ławki i huśtawki	
		razem	10 544,29
16.	Oliszki	doposażenie sołectwa w sprzęt sportowy i rekreacyjny; zakup tablic informacyjnych; wykonanie projektu oświetlenia – montaż nowych latarni na istniejących słupach; remont drewnianej wiaty i schodów; remont placu zabaw; zakup energii elektryczna; zakup paliwa w celu utrzymania terenów wokół świetlicy	
		razem	13 686,60
17.	Pańki	zakup i montaż wyposażenia placu zabaw oraz świetlicy (kontynuacja); utrzymanie terenów zielonych, w tym boiska	
		razem	14 284,93
18.	Porosły	zakup paliwa do kosiarki (utrzymanie terenów zielonych); zakup drzew i krzewów; budowa altany z wyposażeniem; utrzymanie wspólnej infrastruktury sołectwej	
		razem	32 757,61
19.	Rogowo	utrzymanie terenów zielonych wokół świetlicy i placu zabaw; zakup altany z wyposażeniem; wydarzenie kulturalno-sportowe	
		razem	11 581,79
20.	Rogówek	utwardzenie drogi; utrzymanie terenów zielonych wokół świetlicy i boiska	
		razem	5 550,21
21.	Ruszczany	zakup wyposażenia siłowni pod chmurką; utrzymanie terenów zielonych	
		razem	12 516,60
22.	Sienkiewiczze	montaż spawalniacy na drodze asfaltowej w ciągu drogi Choroszcz–Sienkiewiczze (kontynuacja)	
		razem	13 858,00
23.	Śliwno	utrzymanie infrastruktury drogowej; zakup wiaty przystankowej	
		razem	9 201,49
24.	Turczyn	utrzymanie infrastruktury drogowej (ułożenie korytka betonowego)	
		razem	7 500,92
25.	Zaczerlany	zakup paliwa (utrzymanie terenów zielonych wokół świetlicy oraz boiska); zakup energii elektrycznej; zakup wyposażenia do świetlicy (kuchnia);	
		razem	12 782,40
26.	Złotoria	dotacja celowa na ochronę i konserwację zabytków; wykonanie wiaty przystankowej i stojaków na rowery	
		razem	32 522,00
27.	Złotoria-Kolonia	zakup krzewów ozdobnych; zagospodarowanie terenu wokół pomnika	
		razem	8 900,90
28.	Złotoria-Podlesie	utrzymanie drogi Złotoria– Złotoria Polesie	
		razem	10 000,00
29.	Żółtki	remont świetlicy (kontynuacja); utrzymanie boiska	
		razem	19 689,95
		OGÓŁEM	430 323,30
		wydatki bieżące	174 148,62
		wydatki majątkowe	256 174,68

VIII. Gospodarka odpadami

Z dniem 1 stycznia 2020 roku na terenie gminy Choroszcz zaczął obowiązywać nowy system gospodarki odpadami. W systemie tym, podstawą ustalania opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów była powierzchnia lokalu mieszkalnego.

W roku 2020 na terenie gminy Choroszcz obowiązywały następujące stawki opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych:

Powierzchnia lokalu mieszkalnego	do 40 m ²	od 40,01 m ² do 80,00 m ²	powyżej 80 m ²
Kwota opłaty	35 zł/m-c	45 zł/m-c	55 zł/m-c

Trzeba w tym miejscu dodać, że właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostowali bioodpady w kompostowniku, ponosili opłatę mniejszą o 3 zł za każdy lokal mieszkalny.

W Gminie Choroszcz w 2020 roku, w zakresie wsparcia mieszkańców w obszarze wydatków związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów, obowiązywał też „*Gminny program osłony w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Gminy Choroszcz z tytułu opłat za odbiór segregowanych odpadów komunalnych*”. Został on przyjęty Uchwałą Nr XIII/142/2020 Rady Miejskiej w Choroszczy z dnia 13 lutego 2020 r. Polegał na refundacji (raz na kwartał) ponoszonych miesięcznych kosztów na gospodarkę odpadami przez osoby, które znajdowały się w trudnej sytuacji materialnej. Wysokość pomocy wynosiła:

- 50% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny – w przypadku osoby samotnie gospodarującej;
- 25% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny – w przypadku gospodarstwa dwuosobowego i była wypłacana co kwartał w postaci zwrotu części kosztów.

W rezultacie, beneficjenci *Programu* z Gminy Choroszcz ponosili następujące koszty opłat:

Powierzchnia lokalu mieszkalnego	do 40 m ²	od 40,01 m ² do 80,00 m ²	powyżej 80 m ²
Regularna stawka opłaty	35 zł/m-c	45 zł/m-c	55 zł/m-c
Kwota opłaty po uwzględnieniu zniżek w programie osłonowym:			
Emeryt/ka samotny/a	17,5zł/m-c	22,5zł/m-c	27,5zł/m-c
Dwoje emerytów	26,25zł/m-c	33,75zł/m-c	41,25zł/m-c

W 2020 roku, według stanu na dzień 31.12.2020 r., Gmina Choroszcz liczyła 15 422 zameldowanych mieszkańców, z czego 5 743 zamieszkiwało miasto Choroszcz. W Urzędzie Miejskim w Choroszczy, według stanu na dzień 31.12.2020 r., zarejestrowano 4870 deklaracji na odbiór odpadów. Szczegółowy złożonych deklaracji przedstawia tabela poniżej:

Powierzchnia lokalu mieszkalnego	Liczba gospodarstw
Lokal powyżej 80 m ²	1670
Lokal od 40 m ² do 80 m ²	944
Lokal do 40 m ²	362
Lokal powyżej 80 m ² + kompostownik	1431
Lokal od 40 m ² do 80 m ² + kompostownik	397
Lokal do 40 m ² + kompostownik	66
RAZEM	4870

Wpłaty od właścicieli nieruchomości, wynikające ze złożonych deklaracji w 2020 roku wyniosły 2 847 152,95 zł. Tymczasem koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Choroszcz w 2020 roku zamknęły się kwotą 3 013 386,89 zł. Na tę kwotę złożyły się:

- wydatki poniesione na odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwienie odpadów oraz wydatki poniesione na wyposażenie nieruchomości zamieszkałych, znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy Choroszcz, w pojemniki na odpady – w wysokości: 2 890 507,18 zł;
- koszty administracyjne wynikające z obsługi systemu gospodarowania odpadami – w wysokości: 122 879,71 zł.

Różnica w wysokości 166 233,94 zł – została sfinansowana z Budżetu Gminy Choroszcz.

IX. Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie Gminy Choroszcz w 2020 roku funkcjonowało 10 jednostek ochotniczej straży pożarnej, z czego 3 włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Liczbę członków mogących brać bezpośredni udział w działaniach ratowniczych w poszczególnych jednostkach OSP z terenu gminy Choroszcz oraz liczbę wyjazdów do zdarzeń w roku 2020 przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Nazwa OSP	Liczba członków OSP	Liczba zdarzeń
1.	Choroszcz KSRG	30	73
2.	Klepacze KSRG	21	32
3.	Złotoria KSRG	15	23
4.	Pańki	14	13
5.	Barszczewo	14	17
6.	Izbiszczce	11	3
7.	Żółtki	8	4
8.	Rogowo	7	1
9.	Kruszewo	8	13
10.	Rogówek	7	1
Razem		135	180

W roku 2020 na funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy Choroszcz przeznaczono ogółem 859 769,91 zł, w tym 80 000 zł – pochodziło z dotacji zewnętrznych, zaś 779 769,91 zł – wydatkowano z budżetu Gminy Choroszcz. Szczegółowe koszty funkcjonowania poszczególnych OSP na terenie gminy Choroszcz w 2020 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Nazwa OSP	Roczny koszt funkcjonowania OSP	Statystyczny koszt jednego wyjazdu
1.	Choroszcz KSRG	174 594,90 zł	2 392 zł
2.	Klepacze KSRG	382 271,47 zł	11 946 zł
3.	Złotoria KSRG	38 243,03 zł	1 663 zł
4.	Pańki	23 993,68 zł	1 846 zł

5.	Barszczewo	50 409,93 zł	2 965 zł
6.	Izbiszczce	13 191,14 zł	4 397 zł
7.	Żółtki	29 657,97 zł	7 414 zł
8.	Rogowo	37 124,74 zł	37 125 zł
9.	Kruszewo	12 151,01 zł	935 zł
10.	Rogówek	66 718,86 zł	66 719 zł
Ogółem Gmina Choroszcz		859 769,91 zł	4 776,50 zł

Zakończenie

Wedle zapisów ustawy, dokument pn. *Raport o stanie gminy* powinien zawierać w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej, jak również budżetu obywatelskiego. W niniejszym *Raporcie o stanie Gminy Choroszcz za 2020 rok*, oprócz zagadnień obligatoryjnych, przedstawiono także dodatkowo najważniejsze informacje demograficzne, realizację Funduszu Sołeckiego, informacje dotyczące gospodarki odpadami, udzielone wsparcie finansowe przez Gminę Choroszcz zarówno mieszkańcom, jak i Powiatowi Białostockiemu, wydatki Gminy Choroszcz ponoszone na oświatę oraz informacje dotyczące Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie gminy Choroszcz.

W tym miejscu należy nadmienić, że szczegółowe informacje finansowe, w tym, między innymi dotyczące wpływów i wydatków budżetowych oraz informacje o stanie mienia komunalnego zawarto w *Sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Choroszcz za 2020 rok*, które zostanie przedstawione Radzie Miejskiej w Choroszczy podczas sesji absolutoryjnej.